

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se

Ju2026/01693

Stockholm 2026-10-27

Gäldenärens avtal i konkurs (Ds 2026:15)

Sammanfattning

Stiftelsen Ackordscentralen ("Ackordscentralen") delar utredningens förslag att det finns behov av lagregler om vad som allmänt gäller för gäldenärens avtal i konkurs. Detta gäller särskilt frågan om konkursboets rätt att träda in i gäldenärens avtal, vilket Ackordscentralen i likhet med utredningen anser bör lagfästas i konkurslagen. Ackordscentralen anser dock att regleringen om gäldenärens avtal i konkurs borde samordnas med införandet av bestämmelserna om gäldenärens avtal i det kommande införlivandet i svensk rätt av det s.k. prepack-förfarandet. Utredningen anser att det föreslagna regelverket skulle öka förutsättningarna för konkursboet att överlåta hela eller delar av gäldenärens verksamhet. Ackordscentralen anser dock att för att åstadkomma detta krävs en regel som ger konkursboet rätt att överlåta avtalet. Att konkursboet har trätt in i ett avtal där medkontrahenten inte godkänner en överlåtelse innebär inte att förutsättningarna för att överlåta verksamheten har ökat.

Jämförelse mellan gäldenärens avtal i företagsrekonstruktion och i konkurs

Terminologin i konkurslagen bör vara densamma som i lagen om företagsrekonstruktion. I den föreslagna bestämmelsen i 3 kap 19 § konkurslagen regleras "fortlöpande prestationer", medan motsvarande regel i 3 kap 9 § lagen om företagsrekonstruktion har uttrycket "varaktigt avtal". Båda lokutionerna avser dock samma typ av avtal och i syfte att understryka detta är det en fördel om samma ord används i de båda lagarna.

Konkursboets inträdesrätt

Ackordscentralen delar utredningens förslag i denna del.

Hävningshinder

Ackordscentralen delar utredningens förslag om hävningshinder.

Motpartens ställning vid ett inträde

Ackordscentralen delar utredningens förslag att konkursboet i vissa fall ska vara skyldigt att ställa säkerhet för sin fullgörelse. Även om det är självklart att konkursboet kan utföra sin prestation i förtid, t ex genom att betala i förskott, i stället för att ställa en säkerhet, vore det en fördel om detta uttryckligen framgår av lagtexten.

Ackordscentralen delar också utredningens förslag att motparten äger rätt att häva avtalet om konkursboet inte ställer säkerhet utan skäligt uppehåll eller inte i rätt tid fullgör sina skyldigheter enligt avtalet.

Vidare delar Ackordscentralen utredningens förslag om motpartens rätt att få tillbaka en prestation som har lämnats utan att konkursboet har inträtt i avtalet.

Däremot delar inte Ackordscentralen utredningens förslag att konkursboet ska anses ha inträtt i avtalet om konkursförvaltaren kände till eller bort ha känt till att boet tagit emot motpartens prestation. Ackordscentralen anser att det ska krävas ett uttryckligt skriftligt besked från konkursboet för att ett inträde i gäldenärens avtal ska ha skett. Om konkursboet inte kan återbära prestationen anser Ackordscentralen, i likhet med vad Lagrådet anförde vid införandet av lagen om företagsrekonstruktion (prop. 2021/22:215 s. 683-684), att motparten får en massafordran.

Hyra av lokal

Ackordscentralen delar utredningens skäl till att konkursboet, liksom enligt gällande rätt, äger rätt att nyttja en lokal under en månad från konkursdagen utan massansvar.

Om konkursboet nyttjar lokalen under längre tid än en månad från konkursdagen anser Ackordscentralen att det inte betyder att konkursboet har trätt in i avtalet. Däremot ska det uppkomma ett massansvar för konkursboet för den tid som lokalen har nyttjats.

Arbetstagarens fordran

Utredningen föreslår ingen ändring i bestämmelsen om att konkursboet ska ansvara för arbetstagarens fordran på lön eller annan ersättning för arbete som avser tid efter en månad från konkursbeslutet. Den ändring som föreslås och som Ackordscentralen delar är att det tydligt ska framgå att bestämmelsen gäller när konkursboet inte inträder i avtalet.

Konkursboets rätt att säga upp avtal

Ackordscentralen delar utredningens förslag att konkursboet ska ha rätt att säga upp avtal som gäller fortlöpande prestationer. Ackordscentralen delar också att uppsägningstiden bör vara tre månader samt att motpartens fordran är en konkursfordran.

Regleringen ska vara tvingande

Ackordscentralen delar utredningens förslag att avtalsvillkor som inskränker konkursboets rätt att inträda i gäldenärens avtal ska vara utan verkan.

Även avtalsvillkor som ger motparten rätt ändra avtalet till konkursboets nackdel ska vara utan verkan.

Ackordscentralen delar också utredningens klargörande att s.k. Ipso facto-klausuler är utan verkan.

Krav på betalad ansökningsavgift

Ackordscentralen delar utredningens förslag att sammanträdet för att pröva en borgenärs konkursansökan ska hållas inom två veckor från det att ansökan var fullständig och den föreskriva ansökningsavgiften betalades.

Övergångsbestämmelser

Ackordscentralen anser att bestämmelserna om gäldenärens avtal endast ska gälla i konkurser som är beslutade efter ikraftträdandet även om avtalet är träffat dessförinnan.

Avslutande synpunkt

Utredningen har inte närmare belyst konsekvenserna av ett regelverk enligt vilket avtalet i likhet med 36 § kommissionslagen samt i 27 § lag om handelsagentur upphör genom konkursbeslutet. Det skulle möjligen vara mindre komplicerat för alla parter med en motsvarande allmän regel i konkurslagen. Även förutsebarheten skulle öka genom en sådan regel. En sådan ordning skulle dock förutsätta att det inom en viss skälig tid finns en möjlighet för konkursboet att återuppliva avtalet.

För Stiftelsen Ackordscentralen

Mikael Kubu
Koncernchef

Hans Ödén
Föredragande